

**HALJALA VALLARAAMATUKOGU
2024. AASTA TEGEVUSE ARUANNE**

Sisukord

1	Aasta lühikokkuvõte.....	3
2	Juhtimine ja personal.....	6
3	Hoone ja ruum. Ligipääsetavus. Innovatsioon	10
4	Kogude kujundamine	16
5	Lugejateenindus ja raamatukoguteenused.....	20
6	Raamatukogu turundus.....	29
7	Eesmärgid tulevaks aastaks	30

1 Aasta lühikokkuvõte

Haljala valla raamatukogud tegid 2024. aastal usinat tööd selle nimel, et lugejatel oleks raamatuid, mida lugeda, ning pakkusid erinevaid üritusi kohalikule kogukonnale. 2024. aastal valda saabunud raamatukogubuss andis võimaluse laiendada raamatukoguteenust nendesse piirkondadesse, kus raamatukogu puudub või on raamatukokku pääsemine tänu kehvale ühistranspordiühendusele võimatu.

Kahe raamatukogu sulgemise tõttu korraldatud raamatukogude tühjendusmüügid osutusid üllatavat populaarseks. Peamine soov oli anda raamatukogus üle jäänud teavikud kogukonnale tagasi. Lisaks viidi raamatuid Rakvere bussijaama reisiraamatukogu riiulisse ning mõned kastid läksid ka Tallinna Lennujaama reisiraamatukokku.

Haljalas on võimalik soetada laia amplituudiga kirjandust, nii et igaüks, kes raamatukokku satub, leiaks omale lugemist. Kuna väiksematel raamatukogudel pole sellist võimalust, siis jagatakse raamatuid ka omavahel.

Raamatukogudes käib pidev töö hoidmaks oma lugejaid, pakkudes neile soovitud kirjandust, üritusi või teenuseid.

Haljala vallas on toimunud viimastel aastatel suured muutused – olude sunnil on likvideeritud nii mõnigi raamatukogu, vähendatud raamatukogude lahtiolekuaegu või moodustatud teeninduspunkte seniste raamatukogude asemele. Personali vähesuse tõttu on sellised suuremad ümberkorraldused kurnavad ning seetõttu kannatab mõni väga oluline raamatukogutöö osa.

1.1 Millised olid aruandeaasta tähtsündmused?

1. Raamatukogubussi teenuse pakkumisega alustamine
2. Karepal ööraamatukogu koos Läsna teatriga
3. Võsul käisid külas Mika Keränen ja Märt Treier
4. Võsuperes toimusid huvitavad kohtumisõhtud
5. Haljala raamatukogu hoidis Haljalas oma erinevate üritustega kultuurilippu kõrgel pakkudes mingil ajaperioodil alevikus ainsaid kultuuriüritusi.

1.2 Millised olid tegevused teema-aastatel?

Võsu Noortekeskus ja Võsu raamatukogu võtsid osa Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu koostööprojektide konkursist „Raamatukogud – muuseumid – noored“. Kultuuririkkuse aasta puhul uuriti rannakeele kultuuri ning sellest tehti lühifilm, mille ühisvaatamine toimus Võsu Rannaklubis.

Karepa raamatukogu võttis osa rahvamajade nädalast. Tutvustati rahvamaja kui kohaliku kultuuri kandjat ja kohaliku seltsi kodu. Vaadati koduloolist filmi. Toimus Raivo Riimi tund etiketist ja viisakusest eri rahvaste vaates. Aasta linnule, käole, pühendati näitus ja kaks üritust (Karepal ja Vergis).

Haljalas kutsuti kultuuririkkuse aasta puhul inimesi üles koguma oma pärimust – kirjutama üles peretraditsioone, kombeid. Üleskutset jagati sotsiaalmeedias, vallalehes ja teadetetahvlitel. Üleskutsule ei reageeritud. Kultuuririkkuse aastale pühendati üks raamatute väljapanek „Mitmekesisus ühendab“.

1.3 Millised olid uued märkimisväärsed tegevused ja teenused?

Haljala vallas hakkas alates 2024. aasta oktoobrist teenust osutama raamatukogubuss Raamatuhaldjas. Bussi jaoks korraldati nimekonkurss, kuhu laekus üle 100 nimevariandi. Lõpphääletusel osales 160 inimest, ning mille tulemusena sai buss nimeks Raamatuhaldjas.

Haljala Vallaraamatukogu Facebooki lehel hakati alates 2024. aasta novembrist video vahendusel tutvustama uusi raamatuid.

Võsul hakkas koos käima raamatusõprade klubi. Toimusid Vihula ja Aaspere raamatukogude tühjendusmüügid.

Haljala Vallaraamatukogu korraldas 2024. aastal võistluse „Infootsing internetist 2025“.

Haljala raamatukogus toimus BrainGames 20. juubelituuri raames lauamängupäev.

1.4 Kas aruandeaastaks seatud eesmärgid täideti?

Enamus püstitatud eesmärkidest said täidetud. Võsul jäid riulid vahetamata, see lükkub edasi 2025. aastasse ja vahetusriuleid toome suletud Vihula raamatukogust.

Mesitarudest laenutuskastid jäid raamatukogude juurde paigaldamata seetõttu, et esiteks ei leitud piisavalt häid asukohti ning teiseks jäid leidmata ka sobivad kastid.

Raamatukogu arengukava kirjutamist ei alustatud, sest puudu jäi ajast. Küll aga toimus arengukava teemaline koosolek Võsul 2024. aasta detsembris.

Plaanis olnud lugejate rahulolu uuring jäi ära, sest toimus üle-eestiline lugejate rahulolu-uuring. Töötajatele toimus rahulolu-uuring eraldi (uuriti tööga rahulolu ning küsiti palgasoovi).

1.5 Üle-eestilise rahulolu-uuringu rahuloluindeks

Aruandeaastal läbi viidud rahulolu-uuringu rahuloluindeks Haljala vallas oli 9.

Lugejad kiitsid meeldivat ja sõbralikku teenindust, laia raamatuvalikut ja erinevaid võimalusi, mida raamatukogud pakuvad. Kõige rohkem negatiivset vastukaja sai telefonis istuv töötaja. Veel sooviti rohkem lahtiolekupäevi, näiteks nädalavahetused või lisapäevad raamatukogudel, mis on nädalas paar päeva avatud.

2 Juhtimine ja personal

HALJALA	1. Elanike arv	2.1 Registrikoodiga raamatukogude arv	2.2 Keskraamatukogude arv	2.3 Haruraamatukogude arv	2.4 Rändraamatukogude arv	2.Kokku (2.2+2.3+2.4)	3.Teeninduspunktid e arv
2023	4377	1	1	7	0	8	0
2024	4316	1	1	3	1(buss)	5	2

2.1 Juhtimine

2.1.1 Muudatused raamatukoguvõrgus

Valla keskraamatukogu on Haljala Vallaraamatukogu, millele alluvad Võsu haruraamatukogu, Võsupere haruraamatukogu ja Karepa haruraamatukogu. Alates 2024. aasta jaanuarist on varasemalt haruraamatukogudena tegutsenud Varangu ja Vergi nüüdsest teeninduspunktid. Aaspere ja Vihula haruraamatukogud suleti.

2.1.2 Rahvaraamatukogu nõukogu

Raamatukogu nõukogu tegevusel mõju puudub.

2.1.3 Rahvaraamatukogu arengukava

Haljala Vallaraamatukogul on hetkel kehtiv arengukava olemas, kuid see vajab uuendamist. Arengukava periood on 2020-2025 aastateks, seega 2025. aastal tuleb arengukava kindlasti uuendada. Arengukava link [HALJALA VALLARAAMATUKOGU ARENGUKAVA 2020 - 2025](#)

Raamatukogud on KOV-i arengukavas kajastatud minimaalselt. Palvele täiendada raamatukogude osakaalu KOV-i arengukavas vastati eitavalt, põhjendades seda sellega, et raamatukogul on juba oma arengukava olemas.

2.2 Eelarve

Põhieelarve	Seisuga 31.12.23 €	Seisuga 31.12.24 €	Muutus %
Eelarve kokku	132,380	156,810	+18,4%
Tööjõukulu*	81,815	83,041	+1,5%
Komplekteerimiskulu	30,980	27,339	-13,3%
sh KOV-ilt	22,129	18,600	-18,9%
sh riigilt	8,851	8,739	-1,2%
sh KuM-ilt	8,851	8,739	-1,2%
Investeeringukulu**		42,500	
sh KOV-ilt		21,250	
sh riigilt		21,250	
sh KuM-ilt		21,250	
Infotehnoloogiakulu	4,293	3,930	-8,4%

2024. aasta eelarve küll kasvas 18,4%, kuid see kasv tuli ainult seetõttu, et saadi Kultuuriministeeriumi kiirendi taotlusvoorst toetust. Muus osas eelarve vähenes seetõttu, et alates 2024. aasta jaanuarist suleti Aaspere ja Vihula raamatukogud ning Vergi ja Varangu muutused teeninduspunktideks.

2.2.1 Raamatukogu projektid

Projekti nimi	Toetuse allikas	Projekti periood	Eraldatud summa	Projekti üldmaksumus	Staatus (lõpetatud, käimasolev vms)
Raamatukogu- buss Haljala valda	Kultuuri- ministeeriumi kiirendi	2024 - 2029	21250.-	42500.-	Käimasolev
Hedvig Hansoni salongiõhtu	Kultuurkapital	Nov 2024	300.-	700.-	Lõpetatud

Kõige suuremat mõju avaldab raamatukogubussi projekt, mis võimaldab inimestel kasutada raamatukoguteenuseid, kui nad ise raamatukokku ei pääse. Raamatukogubuss sõidab esialgu

kord nädalas oma ringe (vald on jaotatud 3 ringi vahel). Iga ring kordub (üldjuhul) iga 3 nädala tagant. Raamatukoguteenus on mobiilsem ja liigub inimestele lähemale.

Hedvig Hansoni salongiõhtu projekti eesmärk oli ergutada soiku jäänud Haljala valla kultuuri ning pakkuda oma valla inimestele seda tasuta. Projekti oli kaasatud kokku 3 asutust – Haljala vabaaja- ja kultuurikeskus, Haljala Kool ja Haljala Vallaraamatukogu. Lisaks avas üheks õhtuks oma kohviku Haljala Kooli õpilasesindus.

2.3 Personal

Töötajate arv	Täidetud töökohtade arv (FTE)
5	5

2.3.1 Olulisemad muudatused personali korralduses

Olulisi muudatusi ei toimunud. Puhkusel viibivat raamatukoguhoidjat enam ei asendata ja raamatukogu on puhkuse/puhkuste ajal suletud.

2.3.2 Erialahariduse ja kutse omandamine

Raamatukoguhoidja kutset omavad 3 töötajat juba varasemast ajast. Erialase kõrgharidusega töötajaid on 2. Keegi 2024. aastal ülikoolis ei õppinud ja kutset ei omandanud.

2.3.3 Täienduskoolitused

Koolitusteema	Koolituste arv
Juhtimine, sh projektijuhtimine	1
Raamatukogutöö kvantitatiivne ja kvalitatiivne hindamine, sh statistika ja uuringud	0
Meeskonnatöö ja koostööoskused	0
Isikuandmete kaitse ja autoriõigused	0
Kogude kujundamine ja haldamine	0
Teenuste pakkumine ja arendus	1
Klienditeenindus	0
Ligipääsetavuse tagamine ning erivajadustega või puuetega inimeste teenindus	0
Digi- ja meediapädevused	2

Koolituste ja ürituste korraldamine, sh koolitamine	0
Kultuur ja kirjandus	6
Muu - kirjastuste infopäevad	2

Kõige praktilisemat kasu töös annab infopädevuse koolitus ja uudiskirjanduse tutvustamine. Teised on pigem mõtte ja silmaringi arendamine. ELK- i iga aastane lastekirjanduse aastakoosolek annab hea ülevaate aasta jooksul ilmunud lasteraamatutest. Fookuses on ka digipädevus ja raamatukogude tulevik.

Koolitustel osalemine avardab kindlasti silmaringi, kuid koolitused on läinud kallimaks ning see seab ka eelarveliselt piirid. Väga hea teadmiste pagasi annab kaasa erinevates suveakadeemias osalemine just seetõttu, et koos on palju oma ala spetsialiste ja kuna koolitus kestab mitu päeva, siis on aega omavaheliste kogemuste jagamiseks.

3 Hoone ja ruum. Ligipääsetavus. Innovatsioon

3.1 Hoone ja ruum

Haljala raamatukogu asub ajaloolises Kõstrimajas, kus kasulikku pinda on 394,6 m². Lugemissaali osa on võimalik eraldada vaheseinaga ja soovi korral kasutada seda rühmatööruumina. 2024. aastal tõsteti raamatukogus riuleid ümber. Õpikufondi vanad riulid asendati teatmekirjanduse riulitega, sest õpikud ei mahtunud enam ära. Teatmekirjandus tõsteti ümber vanadele lastekirjanduse riulitele, mis vabanesid pärast Aaspere haruraamatukogust üle jäänud riulite paigutamisel raamatukokku. Teatmekirjanduse riulite vahele tekitati väike puhkenurk, mida lapsed ja noored väga aktiivselt kasutavad. Raamatukogul on tagastuskast ja mesitarust tehtud laenutuskast. Otsene remondivajadus puudub kuid osaliselt on raamatukogu seinu üle värvitud, sest eelnev lubivärv pudeneb tolmuna maha ning määrib riideid.

Karepa raamatukogu asub üüripinnal Karepa Seltsile kuuluvas rahvamajas alates jaanuar 2019. Töötingimused ja asukoht on väga head. Ruumis on õhk-vesi küte ja kamin. Üritusteks saab kasutada rahvamaja kaminasaali või suurt saali. 2024 remonti ei tehtud. Remondivajadus puudub. Ruum on pisut väike mugavate olemiskohtade tekitamiseks. Raamatukogul on olemas tagastuskast.

Võsu raamatukogu ruumid asuvad Võsu Rannaklubi hoone esimesel korrusel. Hoones on veel lasteaiarühm, Noortekeskus, paar valla ametnikku, ning tegus selts kes korraldab pidevalt üritusi. Raamatukogu vajab suuremaid ruume. Võsu raamatukogu tagastuskast on pidevas kasutuses ja eelnevatel aastatel oli probleeme, et kast oli pidevalt täis, seega viidi sinna veel lisaks Aaspere raamatukogust üle jäänud tagastuskast. 2025. aastal on plaanis Võsu Rannaklubi remont ja sellega seoses raamatukogu kolimine II korrusele suurematesse ruumidesse.

Raamatukogu asub 2011 aastal Võsupere keskusesse ehitatud hoones. Raamatukogul on pinda 60 m² millest lugeja kasutuses on 47 m². Hoones tegutseb veel kaks lasteaia rühma. Lasteaia ruume kasutatakse raamatukogu ürituste läbiviimiseks (õhtusel ajal). Ruumide seisukord on hea: on soe ja valge. Remonditöid aruandeaastal ei tehtud.

3.2 Ligipääsetavus

3.2.1 Ligipääs raamatukogu ruumidele ja teenustele

Kuidas on tagatud ligipääs raamatukogu ruumidele ja teenustele? Vastata iga külastuskoha kohta

Ligipääsetavuse aspektid	Jah/ei
Raamatukogu kodulehel on toodud vajalik info erivajadustega inimestele pakutavate võimaluste ning ruumide kohta	Jah
Raamatukogu kodulehel on info Pimedate raamatukogu ja selle võimaluste kohta	Jah
	Mitmes raamatukogus?
Raamatukokku on paigaldatud taktilised tähised	0
Raamatukogu pakub regulaarselt koduteenindust	2
Raamatukogusse pääseb mugavalt ilma kõrvalise abita ka ratastoolis, piiratud liikumisvõimega või lapsevankriga külastaja	0
Ratastoolis, piiratud liikumisvõimega või lapsevankriga külastajad pääsevad ilma kõrvaliseabita mugavalt kõikidesse raamatukogu ruumidesse	1
Raamatukogus on nõutele vastav invatualett	1
Raamatukogu juures on invaparkimiskohad või invatranspordile on muul viisil tagatud parkimisvõimalus	1
Kuuldeaparaadi kasutajal on raamatukogus võimalik kasutada silmusvõimendit	0
Raamatukogu lahtiolekuajad arvestavad ühistranspordigraafikutega	0
Raamatukogu on avatud vähemalt ühel nädalavahetuse päeval	1(suvel 2)
Muu (nimetada)	

Haljala valla raamatukogudel on kasutusel üks ühine koduleht www.haljalaramatukogu.ee Seal on välja toodud vajalik info erivajadustega inimestele pakutavate võimaluste ning ruumide kohta. Lisaks on raamatukogu kodulehel info Pimedate raamatukogu kohta.

Haljala ja Karepa raamatukogud pakuvad regulaarselt koduteenindust, Võsupere pakub vajadusel.

Ilma kõrvalise abita ratastoolis, piiratud liikumisvõimega või lapsevankriga külastaja raamatukogudesse ei pääse. Haljala raamatukogus on ainukesena piisavalt ruumi, et ratastoolis või lapsevankriga külastaja pääseks kõikidesse raamatukogu ruumidesse. Ratastooliga ruumidesse sisenemiseks peab kasutama kõrvalist abi, sest puuduvad kaldteed. Haljala raamatukogusse pääseb ratastooliga Haljala Kooli peauksest, kust pääseb mööda kaldteed raamatukokku. Samas kui kool on suletud, siis raamatukokku ratastooliga ligipääs puudub.

Invatualett on olemas ainult Karepal, sama võimalus on ka Haljalas, aga tingimusel, et Haljala Kool on avatud, sest ainuke inva wc asub koolihoones.

Haljala raamatukogu parklas on olemas tähistatud invaparkimiskoht, kuid tegelikkuses jääb see raamatukoguhoonest liiga kaugemale. Karepa, Võsu ja Võsupere raamatukogudel on võimalik sõita nõ treppi.

Haljala vallas on aastaringiselt nädalavahetusel (laupäeval) avatud 1 raamatukogu – Karepa. Suveperioodil lisandub sinna ka Võsu raamatukogu.

3.2.2 Koduteenindus

Koduteeninduse teenused	Kordade arv	Kasutajate arv
Väljaannete laenutus	241	18
Kasutajakoolitus	0	0
Digipädevuste alane nõustamine	0	0
Muu (nimetada)		

Teenuse saajad on vanad inimesed, kellel on mugav kodus raamatud ja ajakirjad kätte saada. Koduteeninduse puudumisel kaotaks raamatukogu need lugejad, kes erinevatel põhjustel raamatukogu ise kasutada ei saa.

3.2.3 Teenused teistele asutustele

Teenused teistele asutustele	Kordade arv	Osavõtjate arv
	32	415

Võsu haruraamatukogu teeb koostööd Võsu noortekeskuse ja Võsu kooliga pakkudes raamatukogutunde. Võsupere lasteaiale pakub Võsupere raamatukogu teemanädalate materjalide koostamist ja tutvustamist. Haljala koolile ja Haljala lasteaed Pesapuule pakutakse erinevaid raamatukogutunde.

Lugemishuvi kujundamine algab juba päris varakult, seega on raamatukogu igasugune koostöö lasteasutustega ääretult oluline, ehitamaks tugev alustala lugemisoskusele.

3.3 Innovatsioon

3.3.1 Raamatukogu pakutavad/kasutatavad innovaatilised/infotehnoloogilised võimalused

Innovaatilised/infotehnoloogilised lahendused	Mitmes raamatukogus?
Raamatukogusüsteem URRAM	4
Raamatukogusüsteem RIKS	0
Raamatukogusüsteem Sierra	0
Raamatuid saab laenutada igal ajal laenutuskapi kaudu	1
Raamatuid saab tagastada igal ajal tagastuskasti, tagastusluugi või laenutuskapi kaudu	4
Raamatukogus on iseteeninduslahendused (laenutusautomaadid)	0
Raamatukogu pakub avatud raamatukogu teenust (24/7)	0
Raamatukogu pakub kasutajatele kaugtöökohta/individuaaltööruumi	1
Raamatukogu pakub kasutajatele rühmatööruumi	1
Raamatukogu pakub kasutajatele konverentsitehnikat	0
Raamatukogu pakub kasutajatele vähemalt ühte kaamera ja mikrofoniga arvutit (nt koosolekuteks)	0
Raamatukogus saab kasutada helistuudiot (nt muusika, taskuhäälingute loomiseks)	0
Raamatukogus saab kasutada videostuudiot (nt videote, vlogide loomiseks)	0
Raamatukogus on kasutusel RFID lahendus	0
Raamatukogus on vähemalt üks AIP arvuti	4
Raamatukogus saab kasutada WiFi ühendust	4

Raamatukogus saab kasutada printerit ja/või skännerit ja/või koopiamasinat	4
Raamatukogus saab värviliselt printida	2
Muud teenused (nimetada)	

Kõik 4 raamatukogu kasutavad laenutamiseks raamatukogusüsteemi URRAM.

Haljala raamatukogus on ise meisterdatud laenutuskast, millest saab laenutada igal ajal.

Karepa, Võsupere, Haljala ja Võsu raamatukogudes on olemas tagastuskastid. Suure nõudluse tõttu lisati Võsule üks kast juurde.

Haljala raamatukogus on võimalik kasutada soovi korral rühmatööruumi. Kaugtöökoha võimalus on nii Haljala, Karepa, Võsu kui ka Võsupere raamatukogus. Konverentsitehnikast pakub Haljala raamatukogu projektori kasutamise võimalust.

Raamatukogudes on olemas Wifi ühendus, Haljalas tuleb Wifi kasutamiseks küsida töötajalt parooli.

Raamatukogudes saab kasutada printerit, skännerit ja koopiamasinat. Karepal ja Haljalas on võimalik printida värviliselt.

3.3.2 Tähtsamad arendustegevused infotehnoloogia vallas

Raamatukogude lugejaarvutite Windows operatsioonisüsteem vahetati vabavaralise Linux operatsioonisüsteemi vastu. Uusi arvuteid ei osteta. Raamatukogudes on lugejatele tagatud esmane arvuti kasutamise võimalus, tiptaset pole võimalik rahaliste vahendite puudumise tõttu saavutada. Raamatukogu direktori sülearvuti vahetati välja SIM-kaardi võimekusega sülearvuti vastu, et tagada raamatukogubussis internetiühendus. ITK-kulud moodustuvad peamiselt programmide ja litsentside kuu- või aastatasudest. Kuna tasud kasvavad iga aastaga, siis jääb mulje nagu panustaksid raamatukogud infotehnoloogiasse aina rohkem, kuid tegelikkuses üritatakse tagada algtase.

Kui Võsupere, Võsu ja Karepa lugejaarvuteid kasutavad peamiselt täiskasvanud, siis Haljala raamatukogu kahte lugejaarvutit kasutavad peamiselt lapsed ja noored, mängides arvutimänge. Täiskasvanute arvutikasutus väheneb. Peamiselt kasutavad täiskasvanud arvutit printimiseks. Üldjuhul saadetakse vajalik dokument printimiseks juba ette(kodus) raamatukogu üldmeilile.

3.3.3 Iseteeninduslike teenuste kasutus

Raamatukogudes pikendamist eraldi ei loendata. Haljala raamatukogus harjusid lugejad varasema „automaatse“ pikendamisega ära. Lugejatel puudus meiliaadress ja seega ei teadnud nad tagastustähtaegadest midagi. Töötajad pikendasid raamatuid omaalgatuslikult. Lugejatele oli see teenus küll mugav kuid see lõpetati ära ning nüüd pikendatakse lugejatel raamatuid üldjuhul ainult siis kui nad ise selleks soovi avaldavad.

Haljala raamatukogus loendatakse laenutuskasti kasutamist. 2024. aastal kasutati laenutuskasti 29 korda, 2023. aastal kasutati 5 korda. See on piisav arv näitamaks, et moodsat elektroonilist laenutuskappi pole mõtet soetada.

4 Kogude kujundamine

4.1 Komplekteerimise põhimõtted

Komplekteerimispõhimõtted eraldi dokumendina fikseeritud ei ole. Kogude komplekteerimisel lähtume Rahvaraamatukogu seadusest, kus on sätestatud põhimõte, et rahvaraamatukogu kogud on koostiselt universaalsed, sisaldades teeninduspiirkonna elanike põhivajadustele vastavaid erinevates keeltes, eri tüüpi ja laadi teavikuid. Samuti oleme kohustuseks võtnud vähemalt 30% teavikute soetamise toetusest kasutama kultuuriministri 09.01.2015.a määruse nr 1 „Rahvaraamatukogude riigieelarvest finantseeritavate kulude jaotamise kord“ lisas 1 nimetatud kirjanduse ja kultuuriperioodika väljaannete soetamiseks ja järelkomplekteerimise teostamiseks, arvestades rahvaraamatukogu kasutajate sihtgrupi vajadusi ja eripära. Raamatute tellimine toimub koostöös Lääne-Virumaa Keskraamatukogu komplekteerimisosakonnaga. Komplekteerimisel järgime põhimõtet, et eesti kirjanduse paremik jõuaks lugejateni. Õpilaste puhul peame silmas, et kohustuslik kirjandus ja uuem eesti laste- ja noortekirjandus oleks võimalusel olemas. Komplekteerimisel arvestatakse ka valla teiste raamatukogude tellimustega. Haljalas on fond kõige rikkalikum ning seal asuvad ka vähem kasutatust leidvad kallimad teosed, mida saab vajadusel harukogudesse laenutada. Üldiselt teab iga raamatukoguhoidja oma lugejate eelistusi ning kirjanduse tellimisel lähtutaksegi nendest.

4.2 Kogude kasutatavus ja seosed lugejate sihtrühmadega

Kogu valla raamatukogude ringlus 2024. aastal kokku oli 0,6. Seda on mõnevõrra enam kui 2023. aastal, mil ringlus kogu valla peale oli 0,5. Teavikute ringluse kasv on tulnud ilmselt sellest, et aasta alguses suleti 2 raamatukogu, mille fonde üsna vähe kasutati.

Kõige paremini ringleb fond Võsul, kus 2024. aasta ringlus oli 0,8. Võsupere, Karepa ja Haljala ringlus oli 2024. aastal 0,6. Haljala ja Karepa raamatukogude ringlus on vähenenud võrreldes 2023. aastaga, sest mõlemale raamatukogule lisandus teeninduspunkt – Karepale Vergi teeninduspunkt ja Haljalale Varangu teeninduspunkt. URRAM programmis kajastuvad teeninduspunktid Haljala ja Karepa raamatukogu osakondadena. Vergi ja Varangu fond ringleb väga vähe, seega tõmbab see ka üldise ringluse alla.

Täiskasvanud lugejas laenutavad peamiselt uudiskirjandust. On lugejad, kes soovivad lugeda ainult kergeid naistekaid ja on lugejaid, kes küsivad ainult väärkirjandust. Samas on tekkinud olukord, kus tellitud väärkirjandusele polegi lugejat. 2024. aastal ilmunud David McCloskey „Damaskuse jaam“ ja Margaret Atwoodi „MaddAddam“ seisavad Haljalas riulis ilma ühegi

laenutusest. Kuna palju ilmub erinevad krimisarju, siis on kasvanud ka kriminaalromaanide lugemus. Teatmekirjandust laenutatakse pigem vähe. Raamatu puudumisel kasutame RVL teenust Lääne-Virumaa Keskraamatukoguga tänu millele saab nii Vergi, Karepa, Vösu kui ka Haljala lugeja oma soovitud raamatu.

Lapsed laenutavad põhiliselt kooli kohustuslikku kirjandust, kuid on tekkinud ka mõned laste lemmikud sarjad, mille raamatukokku saabudes lapsed kohe välja laenutavad näiteks Lottie Brooksi, Kirbu-Krantsi või Väikese hiire sarjad.

Perioodikat laenutatakse Haljalas pigem vähe – on neid, kes laenutavad terve kuu jagu Kroonikaid ja on üksikuid lugejaid, kes laenutavad üksikuid uusi ajakirju. Kui näiteks Vösuperes on Naisteleht enimlaenutatud ajakiri, siis Haljalas ei laenutatud Naistelehte 2024. aastal kordagi, sellest tulenevalt 2025. aastal seda raamatukokku enam ei tellitud. Populaarne perioodika on veel „Pere ja Kodu“, mis küll lõpetab 2025. aasta kevadel paberkuul ilmumise, „Tiiu“, „Eesti Naine“ ja „Imeline Ajalugu“.

4.3 Raamatukogu komplekteerimine (trükis, e-raamat, audioraamat): analüüs ja hinnang

Haljala valla raamatukogudesse lisandus 2024. aastal 2167 raamatut (Haljalasse 1011, Karepale koos Vergiga 404 raamatut, Vösule 544 ja Vösuperele 208).

E-raamatuid ei komplekteerita.

4316 elaniku kohta hangiti 2024. aastal 0,5 raamatut.

1285 raamatukogu kasutaja kohta hangiti 1,7 raamatut.

Raamatute tellimine on kaalutlev protsess. Tuleb teha valik, kas tellida raamatukokku „kergemat“ kirjandust, millele on rohkem lugejaid või siis kvaliteetsemat kirjandust, mida ei pruugi keegi laenutada või on äärmisel juhul 1 laenutaja. Lugejad on muutumas kärsitumaks - kui raamat on raamatupoodidesse jõudnud, siis eeldatakse, et see on koheselt ka raamatukogudes saadaval. Tegelikuses pole seda olnud võimalik raamatukogudes veel tellidagi. On olnud olukordi, kus lugeja on tulnud raamatut küsima, raamatukoguhoidjad on sellele tema palve peale tellinud, aga kui raamat ükskord raamatukokku jõuab, siis teatab lugeja et sai selle kusagilt mujalt või ostis juba ise.

4.4 Perioodika komplekteerimine: analüüs ja hinnang

Ajalehed, ajakirjad + digiväljaannetele ligipääsud

Karepa raamatukogu korraldas väikese lugeja-uuringu, saamaks teada inimeste perioodikaelistused. Selle põhjal uuendati 2025. aasta perioodika nimekirja. Paberlehtedena on enamus raamatukogudes saadaval Virumaa Teataja, Maaleht. Võsu raamatukogus oli soetatud Postimehe digiväljaanne, kuid huvilisi on vähe. Teistesse raamatukogudesse pole digiväljaandeid soetatud eelkõige kõrge hinna tõttu ja ka seetõttu, et inimesed pole huvi üles näidanud.

Samas on tõusev trend digiväljaannete kasv. Järjest enam paberväljaandeid lõpetab poole aasta pealt ilmumise. Kui raamatukogud tellivad perioodika tavaliselt eelneva aasta oktoobriks ära siis ei ole hea meel lugeda detsembris teadet, et mingi leht/ajakiri lõpetab ilmumise. Raha üldjuhul tagasi ei taheta maksta, pigem pakutakse vanemaid väljaandeid kompensatsiooniks, kuid nende vastu ju lugejatel huvi puudub.

4.5 Muude väljaannete komplekteerimine: analüüs ja hinnang

Karepa ja Haljala raamatukogud komplekteerisid lauamänge. Karepa sai need Vihula raamatukogust ja Haljala raamatukogu täiendas lauamängude kogu suurel määral just seetõttu, et sisustada laste- ja noorte aega vahetundides või pärast tunde.

4.6 Esemete komplekteerimine: analüüs ja hinnang

Esemeid ei komplekteerita ja nõudlus puudub.

4.7 Annetuste osakaal kogude juurdekasvust

Haljala vallas oli annetuste osakaal kogude juurdekasvust 22%. Raamatukogud täiendasid annetustena oma fonde tänu Vihula ja Aaspere raamatukogude likvideerimisele.

4.8 Inventuurid ja mahakandmised

Inventuure ei toimunud.

Kuna 2023. aastal toimus suurem fondide puhastamine (kokku 10547 teavikut), siis 2024. aastal võeti veidi tagasihoidlikumalt, kandes maha 2507 teavikut. 2023. aastal toimunud suurem mahakandmine tekitas kohalikus elanikkonnas pahameeletormi, millega heideti raamatukogule ette, et kanti maha palju väärtkirjandust ning teatmekirjandust. Raamatute mahakandmisel lähtume üldjuhul printsiibist, et kui raamatut pole vähemalt 5 aastat laenutatud või näeb räbal

välja, tuleb see maha kanda. Siiski oleme teinud möönduseid jättes klassikuid siiski riiulitesse seisma, kuigi neid pole programmi järgi mitte kunagi laenutatud.

5 Lugejateenindus ja raamatukoguteenused

5.1 Lugejaküsitlused

2023. aastal plaaniti 2024. aastal teha omaalgatuslik lugeja-uuring. Kuna selgus, et korraldatakse üleriigiline rahulolu-uuring, siis polnud mõtet lugejaid tülitada.

Karepa raamatukogu korraldas oma lugejate seas küsitluse perioodika valiku kohta – vastajaid oli kahjuks vähe, kõigest 6, kuid tänu nendele värskendati 2025. aastaks tellitavate ajalehtede/ajakirjade nimekirja.

Haljala raamatukogu korraldas raamatukogubussi nimekonkursi, kuhu laekus üle 100 nimevariandi. Lõpphääletusel osales 160 inimest, ning selle tulemusena sai buss nimeks Raamatuhaldjas.

5.2 Üleriigilise rahulolu-uuringu tulemused

Raamatukogu/teeninduspunkt	Vastajate arv	Hinded kokku	Keskmine rahulolu
Karepa raamatukogu	19	190	10
Varangu teeninduspunkt*	5	50	10
Vergi teeninduspunkt*	9	75	8
Võsu raamatukogu	52	485	9
Võsupere raamatukogu	24	212	9
Haljala raamatukogu	75	668	9
KOKKU	184	1680	9

Haljala valla raamatukogude rahuloluindeks oli 9. Karepa ja Varangu raamatukogu indeks oli 10. Võsu, Võsupere ja Haljala indeks oli 9 ja Vergis 8.

Vergis pole lugejad rahul teeninduspunkti lahtiolekuajaga (R kella 12-18). Soovitakse laupäevast lahtiolekupäeva, kuid kuna Vergit teenindab Karepa töötaja, siis pole võimalik tal laupäeviti Vergis olla, sest sellisel juhul oleks Karepa laupäeviti suletud ning lugejad samuti rahulolematud. Üleüldist arvamust oli samuti hea võrrelda Karepa tulemustega, sest teenindaja on üks ja sama inimene. Tulemustest võis järeldada, nagu raamatukogudes töötaks kaks erinevat inimest, sest Vergis teenindajale väga palju kiidusõnu ei jagunud, samas Karepal kiidetakse teenindajat taevani, tänu oma professionaalsele tööle. Lisaks kurdeti Vergis uudiskirjanduse puudumise üle. Pärast raamatukogu muutmist teeninduspunktiks seletati lugejatele põhjalikult,

et Verki enam uusi raamatuid ei tellita. Ometi veab töötaja neid igal reedel omaalgatuslikult Karepalt Verki. Samas oli Vergis vastajaid, kes olid pakutava teenusega igati rahul ning kiitsid teenindajat väga tubli töö eest.

Kiidusõnu jagus ka kõikidele teistele raamatukogudele. Kiideti sõbralikku ja meeldivat teenindust ning häid raamatusoovitusi. Enim vastajaid kogunud Haljala ja Võsu raamatukogudel jäi silma ka kohati küsitavat kriitikat. Haljalas heideti ette kirjandusklubi lõpetamist, kuigi tegelik huvi sellel puudus. Võsul heideti ette, et töötaja kannab retuuse ning müüb mune.

Tänu rahulolu-uuringule parandasime mõningaid kitsaskohti, mida lugejad olid välja toonud. Täiendasime lauamängude valikut. Lastele ja noortele tekitati juurde rohkem istumiskohti ja kohustusliku kirjanduse riivil, et selle leidmine neile mugavamaks teha. Üllatuslikult viitasid just noored vastajad sellele, et töötaja istub pidevalt ninapidi telefonis.

Tulenevalt rahulolu-uuringu vastustest, korraldas Karepa raamatukogu oma lugejate seas perioodika eelistuse küsitluse, sest rahulolu-uuringus viitati, et Karepal on perioodika valik iganenud.

Erisoovidenä sooviti raamatukokku telekat, et sealt saaks vaadata WRC korvpalli, kohvimasinat, rohkem õhku ning rohkem raha raamatute ostuks.

5.3 Raamatukogu kasutamine ja teenused

5.3.1 Avalikule teabele ning riigi- ja kohaliku omavalitsuse elektroonilistele teenustele juurdepääs

Uusi arvuteid pole raamatukogudesse hangitud lihtsal põhjusel – eelarve ei võimalda. Igal raamatukogul on AIP arvutid olemas, neil on olemas oma kindlad kasutajad, kuid pigem kasutatakse neid maaraamatukogudes vähe. Kõige rohkem kasutatakse AIP arvuteid Haljala raamatukogus. Põhiline kasutaja on seal laps või noor, kes pärast tunde arvutisse mängima tuleb. IT-tehnikutel paluti arvutid nii seadistada, et nendes ei saaks mängida Minecrafti ja Roblox mängu, millega varasemalt palju probleeme tekkis.

Täiskasvanud kasutavad arvutit väga vähesel määral, peamiselt printimiseks.

Murekohaks on laste huvi IT vastu. Omaalgatuslikult programmeeritakse arvuteid. Töötajad on lapsi hoiatanud, et vara (arvutite) rikkumise korral, tuleb see neil uuega asendada. See on lapsi

veidi rohkem korrale kutsunud. Samas oleme teadlikud, et kui keelame lastel arvutite kasutamise ära, siis tegelevad nad muude lollustega või ei tule enam üldse raamatukokku.

5.3.2 Muudatused ja uuendused teeninduskorralduses ning teenustes, sh e-teenustes

Läbi raamatukogubussi teenuse on võimalik eeltellida raamatupakke, ka RVL-ina teistest raamatukogudest.

5.3.3 Lugejad

Lugejad 2023	Lugejad 2024	Muutus (+-)
1525	1285	-240

Lugejate arv on vähenenud seetõttu, et 2024. aasta alguses suleti 2 raamatukogu. Vergi ja Varangu harukogud muudeti teeninduspunktideks ning lugejad tõsteti kokku vastavalt siis Karepa ja Haljala raamatukogudega, topeltlugejad tõsteti kokku.

Käesoleva aruande uue nõudmise kohaselt tuleb ühe juhtimise all olevate raamatukogude lugejate seast samuti topeltlugejad välja arvata. Selle arvestusega vähenes kogu valla lugejate arv 103 võrra.

5.3.4 Külastused

Külastused 2023	Külastused 2024	Muutus (+-)
19998	23833	+3835

Raamatukogusid külastatavus kasvab. Veidi on külastuste arv võrreldes eelneva aastaga vähenenud Karepa raamatukogus. Teistes raamatukogudes on külastuste arv suurem kui eelmisel aastal.

Karepa raamatukogu külastati 2024. aastal 1959 korda, see on 30 külastust vähem kui 2024. aastal (1989). Sügistalvisel perioodil külastatakse Karepa raamatukogu pigem vähe, kuid tänu suvistele põnevatele üritustele külastatakse suveperioodil raamatukogu üsna usinalt.

Võsupere raamatukogu külastati 2024. aastal 1892 korda, mida on 102 külastust rohkem kui 2023. aastal (1790). Külastatavus on samuti kasvanud tänu erinevatele üritustele ja põnevatele kohtumistele.

Võsu raamatukogu külastati 2024. aastal 4919 korda, mida on 621 külastust rohkem kui 2023. aastal. Võsu raamatukogu külastatakse samuti suviti kõige rohkem, kui sinna piirkonda suvitajad puhkama tulevad. Sügis-talvisel ajal hoiab külastatavust üleval koostöö Võsu kooli ja Võsu noortekeskusega.

Haljala raamatukogu külastati 2024. aastal 14671 korda, mida on 4272 korda rohkem kui 2023. aastal (10397). Suur külastatavus tuleneb tänu sellele, et raamatukogu asub ühes hoones koos Haljala Kooliga ning raamatukogu kasutatakse õpilaste poolt väga tihedalt. Samas külastavad raamatukogu ka täiskasvanud aina rohkem, kes võtavad osa erinevatest raamatukogu üritustest.

5.3.5 Laenutused

Laenutused 2023	Laenutused 2024	Muutus (+-)
34054	28393	-5661

Suur laenutuste langus on tulnud seoses kahe raamatukogu sulgemise tõttu ning teeninduspunktideks muutunud Vergi ja Varangu laenutuste arvu kukkumisest.

Võsupere raamatukogus kasvas laenutuste arv võrreldes 2023. aastaga 409 laenutuse võrra (4850). Võsu raamatukogus kasvas laenutuste arv võrreldes 2023. aastaga 1525 laenutuse võrra (11514). Karepa raamatukogus vähenes laenutuste arv võrreldes 2023. aastaga 141 laenutuse võrra (4339). Haljala raamatukogus vähenes laenutuste arv 1783 laenutuse võrra (10176). Suur langus on tulnud laste laenutuste arvelt. Samuti laenutatakse perioodikat vähem.

5.3.6 MIRKO teenus

Haljala valla raamatukogud ei osale MIRKO teenuses.

5.3.7 Ülevaade RVL teenusest

RVL teenusega saadi raamatukogudesse kokku 54 raamatut ning välja laenutati 15 raamatut. RVL raamatuid vahetatakse peamiselt Lääne-Virumaa Keskraamatukoguga. 1 RVL raamat laenutati ka Vinni valda.

5.3.8 Infopäringud

Päringud 2023	Päringud 2024	Muutus (+-)
61	63	+2

Karepal on peamised teemad päringuteks kohalik ajalugu, geograafilised kaardid, vanad ajalehtede numbrid. Võsul küsitakse peamiselt vanade ajalehtede/ajakirjade artikleid. Haljalas on peamised päringud seotud kooli või lasteaedade teematundide või nädalate kirjanduse otsimisega. Samuti küsitakse näiteks kindlal teemal luuletusi või jutte.

5.3.9 Virtuaalüritused, -koolitused ja -näitused

Statistikas ei kajastatud, kuid Karepa Facebooki lehel on nähtavad 4 näitust: Kevade reklaam (raamatud lindudest), video joonistuste suvenäitusest „Veealune maailm“, „Nostalgialaks“ (reklaamklaasis ja –kilekotid) ja „Jõulud salvrätiku moodi“ (jõuluteemalised salvrätikud).

Haljala raamatukogu teeb alates 2024. aasta novembrist Facebookis video vahendusel uute raamatute tutvustamist.

5.3.10 Tasulised teenused

Milliseid tasulisi teenuseid raamatukogud pakuvad? Valige loetelust sobivad

- Printimine, paljundamine
- Ruumirent
- Üritused
- Materjalikulu (nt 3D-printimine, laserlõikur jne)
- Muu (nimetada):

5.4 Laste- ja noorteteenindus

Lug-d 2023	Lug-d 2024	Muutus (+-)	Külast- d 2023	Külast- d 2024	Muutus (+-)	Laenut 2023	Laenut 2024	Muutus (+/-)
470	418	-52	8255	12188	+3933	4118	3519	-599

Lastest lugejate arvu langus tuleneb raamatukogude sulgemisest ning 2 raamatukogu teeninduspunktiks muutumisest, mille tulemusena liideti Vergi ja Varangu lugejad vastavalt Karepa ja Haljala lugejatega. Lugejate topeltkirjed tõsteti kokku.

Rõõm on tõdeda, et lapsed külastavad raamatukogu, aga nagu tabelist lähtub, siis raamatukogu ei külastata ainult raamatute laenutamiseks. Laste lugemishuvi on kahjuks languses.

5.4.1 Laste- ja noortekirjanduse komplekteerimine

Haljala ja Võsupere raamatukogu teevad tihedat koostööd samas hoones asuvate lasteasutustega. Võsupere raamatukogu komplekteerib kirjandust vastavalt Võsupere lasteaia õpetajate soovitudele ning Haljala raamatukogu teeb koostööd Haljala Kooli õpetajatega, et tagada koolilastele vajalik kohustuslik kirjandus, tellides seda juurde ning vahetades räbalaks loetud raamatuid välja.

Raamatukogud komplekteerivad lastekirjandust vastavalt oma lugejatele ning nende eelistustele. Kõige rohkem ostetakse lastekirjandust Haljala raamatukokku, mida soovi korral ka teiste harukogudega jagatakse.

5.4.2 Laste ja noorte lugemisharjumuste kujundamine, arendamine ja üritused

Ürituste peamised teemad ja kuni 5 olulisemat sündmust. Mis eesmärki need täitsid? Üldistav hinnang. Üldistav analüüs ja selgitused

Kõik raamatukogud näevad vaeva, et oma lastest lugejaid hoida. Karepa raamatukogu korraldab suvel lastele erinevaid üritusi, mis lapsed raamatukokku toovad. Võsuperes käivad lasteaiarühmad pidevalt raamatukogus, kuid kahjuks otsivad paljud lapsevanemaid erinevaid põhjuseid, miks hiljem koos lapsega mitte raamatukogu külastada. Võsu raamatukogu teeb tihedat koostööd Võsu kooli kirjanduse õpetajaga, kes oma tundide raames lapsed raamatukokku toob.

Haljalas, Karepal ja Võsuperes on lastele kujundatud oma nurk või lasteala, kus nad soovi korral mängida, joonistada või raamatuid vaadata saavad.

Haljala raamatukogus viidi 2024. aasta kevadel koos Haljala kooli 2. klassi lastega läbi põnev eksperimendiga raamatukogutund. Kõigepealt kuulati Ilmar Tomuski raamatu „Triinu tomat“ jutukatkendeid ning pärast seda tutvuti juba ise mulla tekstuuri ja koostisega ning iga laps külvas mulda tomatiseemne. Tomatid jäeti esialgu raamatukokku kasvama ning pärast

pikeerimist istutati koos lastega suurematesse topsidesse. Lapsed käisid igapäevaselt raamatukogus taimi imetlemas, kevade lõpus saadeti taimed lastega koju.

Karepa raamatukogu korraldas suvel ööraamatukogu ning juba traditsiooniks saanud joonistusvõistluse.

5.5 Raamatukogu kui kogukonnakeskus

Karepa Raamatukogu on tihedalt seltsi tegemistega seotud: tegeleb info jagamise ja kogumise, teadete saatmise, osavõtjate registreerimise, kuulutuste ja reklaami tegemise, projektide kirjutamise, osaliselt esinejate leidmisega. Raamatukogus hoitakse korras seltsi dokumentatsiooni ja täiendatakse kodulehte, jäädvustatakse tegemisi (fotod).

Haljala raamatukogu on korduvalt pakkunud oma ruume kohalikele pensionäridele, et nad saaksid ühiselt koos käia. Siiani pole pakkumist vastu võetud põhjendusega, et soovitakse päris oma ruumi, kus koos käia ning, mis oleks lukustatav. Haljala raamatukogu pakkus ka kohalikule aktiivgrupile välja võimaluse hoiustada raamatukogus Haljala muuseumi materjali, mida inimesed saaksid raamatukogus uurida/kasutada. Esmaselt väga positiivset tagasisidet saanud pakkumine unustati mõne aja möödudes ära.

Kogukonnakeskust on raske luua linna/külla/asulasse, kus toimetab erinevatel pindadel mitu erinevat asutust/seltsi vms. Haljalas üritatakse elu sisse puhuda kultuuri- ja vabaajakeskusele, sealsamas toimetab ka rahvakultuuriselts, lisaks osteti kogukonnamaja tarbeks ära vana vallamaja hoone (Kõstrimaja vastas). Sellist ühtset keskust on sellisel juhul väga raske luua, sest igaüks ajab oma asja.

Üritused/tegevused 2023	Üritused/tegevused 2024	Muutus (+/-)
74	93	+19

Milliseid üritusi/tegevusi on raamatukogu aruandeaasta jooksul pakkunud?

Üritused/tegevused	Arv
Kirjandusega seotud näitused ja väljapanekud	29
Lugejate kohtumised kirjanike ja kirjandustegelastega	11
Lugejamängud ja -võistlused	6

Kodulooga seotud sündmused ja väljapanekud	4
Kunsti- või käsitöönäitused	5
Kontserdid või muusikasündmused	1
Info-, meedia- ja digipädevuste alane nõustamine ja juhendamine	5
Üldharivad loengud ja töötoad	11
Muud (nimetada)	21

1. Karepa raamatukogu korraldas ööraamatukogu koos Läsna Teatri esitatud M. Underi luulekavaga. Üritus oli proov raamatukogus tegevuse pakkumiseks õhtusel ajal. Läsna teatri luulekava oli juhuslik kokkusattumus, mis sobis üritusega. Kogu ettevõtmine läks väga hästi korda, osales ~40 inimest. Toimus koostöös seltsiga ja vabatahtlike abiga. Ilma abilisteta poleks olnud võimalik kogu asja hallata.
2. Võsupere raamatukogus korraldatakse koos raamatusõprade klubiga põnevaid kohtumisõhtuid. Kogukond on tulnud raamatukokku appi ning tehakse ühiselt koostööd.
3. Korraldati 2 raamatukogu tühjendumüüki. Raamatukogud suleti lugejate arvu vähenemise ja külastatavuse langemise tõttu. Raamatumüügi päevadel joosti raamatukogudesse tormi. Olulised olid üritused seetõttu, et soovisime siiski kogukonnale midagi tagasi anda ja seega oli igal huvilisel võimalik väikese raha eest soetada omale väga head kirjavara.
4. Haljala Vallaraamatukogu, Haljala Kooli ja Haljala kultuuri- ja vabaajakeskusega ning tänu Kultuurkapitali toetusele korraldati 2024 aasta novembris Haljala Koolis Hedvig Hansoni salongiõhtu, mis oli kogukonnale tasuta.
5. Raamatukogud korraldavad erinevaid kohtumisi huvitavate inimestega. Vaatamata sellele, et esinejate tasud on kohati juba väga krõbedad, on huvilisi pea igal üritusel. Kui üritused toimuvad regulaarselt, siis on inimesed nendega harjunud ja külastavad raamatukogusid rohkem.

5.5.1 Kasutajakoolitused

Koolitused 2023	Koolitused 2024	Muutus (+-)
35	28	-7

Haljala raamatukogus pidas eakatele loengu veebipolitseinik, kes rääkis internetis levivatest ohtudest. Kuigi koolitusel osalenud proudad pidasid ennast üsnagi netiteadlikuks, siis loodame, et tänu koolitusele on nad ikkagi ettevaatlikumad.

Võsupere rühmakoolitusel tutvustati lasteaia vanemale rühmale raamatukogu kasutamise võimalusi ja raamatukogus käitumise reegleid. Individuaalkoolitusel õpetati täitma Tervisedeklaratsiooni ja ID kaardi kasutamist riigiametitesse sisselogimisel.

Võsul ja Haljalas pakutakse lastele Lugemisisu programmis osalemist. Juba varasemalt on Võsult tulnud tähelepanek, et koolis pole enam Lugemisisu programmist huvitatud, siis sama saatus tabas 2024. aasta sügisel ka Haljala raamatukogu. Kui veel kevadel osaleti Lugemisisu programmis väga hea meelega, siis sügisel vajus huvi ära. Programmi reklaamiti nii lasteaiale kui ka koolile kuid õpetajad ja lapsed on niivõrd hõivatud erinevate projektidega, et lisalugemist enam vabatahtlikult juurde ei soovita.

5.5.2 Koostööpartnerid

Karepal on kindel partner alati Karepa selts. Asudes ühes majas, tehakse tihti ühiseid üritusi ning raamatukogu ürituste puhul saab kasutada seltsi ruume. Koduloolise näituse Gotthardi ja suvise saalinäituse puhul toimusid koostööd eraisikutega. Lastele toimus tutvus rebasega koostöös Sagadi looduskooliga. Ööraamatukogus esines Läsna teater luulekavaga. Koostööd on laabunud sujuvalt, ilma probleemideta.

Võsul toimub väga tihe ja hea koostöö Võsu noortekeskusega ja Võsu Kooliga.

Võsuperel toimub koostöö Võsupere lasteaiaga, raamatusõprade klubi aktiivsemate liikmetega, Lääne-Virumaa Keskraamatukoguga ja Haljala Vallaraamatukoguga.

Haljalas toimub koostöö peamiselt Haljala Kooli ja Haljala Pesapuu lasteaiaga, lisaks veel ka Haljala aleviku vanemaga.

Raamatukogud ei jõua kõiki üritusi ja tegevusi üksinda korraldada. Koostööpartnerite abiga saab nii mõnegi esmalt võimatuna tundunud üritus korraldatud.

6 Raamatukogu turundus

6.1 Turunduskanalid

Millised olid aruandeaastal peamised kanalid raamatukoguteenuste tutvustamiseks? Valige sobivad

- Raamatukogu koduleht
- KOV-i koduleht
- Sotsiaalmeedia
- Raadio
- Televisioon
- Ajalehed, ajakirjad
- Välireklaam (nt plakatid, ekraanid)
- Muud (nimetada)

Milline oli turunduse mõju?

Haljala, Võsu ja Karepa raamatukogudel on eraldi Facebooki leheküljed, kus jagatakse värskemaid uudiseid, uudiskirjanduse pilte ning muid tähelepanekuid. Raamatukogude sotsiaalmeedia jälgijaskond on lai, ulatudes Lääne-Virumaalt Viimsini ja Lõuna-Eestisse välja.

Haljala Vallaraamatukogudel on olemas ka ühine kodulehekülg. Info raamatukogude lahtiolekuaegade kohta ning kontaktandmed on leitavad ka Haljala valla koduleheküljelt. Kohalikus vallalehes avaldatakse artikleid ning jagatakse ürituste kuulutusi tänu millele jõuab nii mõnigi inimene raamatukogude üritustele, kellel näiteks Facebooki konto puudub.

Küla teadetetahvritel avaldatakse erinevaid kuulutusi.

6.2 Väljaannete publitseerimine

Haljala vallalehes antakse aegajalt ülevaade raamatukogude toimetustest, võetakse aasta kokku, räägitakse uue aasta plaanidest või tutvustatakse mõnda lähenevat üritust. Kahjuks on olnud kordi kui soovitud artikkel lehes ei ilmu (ruumipuudus vms põhjused).

7 Eesmärgid tulevaks aastaks

- Haljala Vallaraamatukogu arengukava koostamine
- Eesti Raamatu Aasta tähistamine erinevate üritustega
- (Võimalik) Võsu haruraamatukogu kolimine avaramatesse ruumidesse
- Raamatukogud tihendavad koostööd kogukonna, lasteaia ja kooliga
- Jätkata ning võimaluse korral laiendada raamatukogubussi teenuse osutamist
- Pidev töö lugejatele aina parema raamatukoguteenuse pakkumiseks

Marion Talli

Haljala Vallaraamatukogu direktor

01.02.2025